

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА:
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В УПРАВЛІННІ**

**Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій**

**ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА:
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В УПРАВЛІННІ**

Збірник наукових праць
за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
3-4 березня 2026 р.

Дніпро
2026

Організатори конференції:

кафедра економічної інформатики

Українського державного університету науки і технологій;

Національний університет «Запорізька політехніка».

Склад редакційної групи:

Бандоріна Л.М., Удачина К.О., Підгорна К.Д.

Економічна кібернетика : сучасні інформаційні технології в управлінні : збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Дніпро, 3-4 березня 2026 р. Дніпро : УДУНТ, 2026. 260 с.

Збірник наукових статей за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, присвяченої актуальним проблемам розвитку та впровадження сучасних інформаційних технологій у сфері управління, виробництва, логістики, фінансів, освіти та державного управління. Розглянуто теоретичні й прикладні аспекти побудови систем аналізу та підтримки прийняття обґрунтованих управлінських рішень, а також інструменти й методи оптимізації виробничих, логістичних і фінансових процесів. Окрему увагу приділено питанням цифрової трансформації в освіті, науці, промисловості та публічному управлінні, зокрема застосуванню цифрових платформ, аналітичних систем, технологій оброблення даних і моделювання складних соціально-економічних процесів.

Збірник призначено для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, а також фахівців-практиків у галузі інформаційних технологій, економіки, управління та цифрової трансформації.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за дотримання норм авторського права, за зміст і достовірність матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СИСТЕМИ АНАЛІЗУ ТА ПРИЙНЯТТЯ ОБҐРУНТОВАНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

<i>Бандоріна Л.М., Кисельов В.І., Петречук Л.М.</i> КОНЦЕПЦІЯ РОЗРОБКИ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	7
<i>Білоцерківець В.В., Кабаченко Б.В., Кошевий М.В.</i> ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В УМОВАХ УТВЕРДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	14
<i>Білоцерківець В.В., Романченко В.І., Переверзєв В.І.</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ В КООРДИНАТАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	21
<i>Головач Т.В., Боднар І.Р.</i> ЗАСТОСУВАННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМКІВ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ	28
<i>Головач Т.В., Шкапоїд Ю.М.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ З ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ	36
<i>Делієв С.К., Завгородня О.О.</i> ГІБРИДНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ СМАРТ-ПРОЄКТІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	46
<i>Жуковський Д.М.</i> ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ВИМІРЮВАННЯ ВАРТОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ТА ДОВГОСТРОКОВОЇ ЦІННОСТІ КЛІЄНТІВ У СИСТЕМІ ЮНІТ- ЕКОНОМІКИ	51
<i>Іщук С.О., Созанський Л.Й.</i> КЛАСТЕРИЗАЦІЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЗА РІВНЕМ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	59
<i>Калініченко З.Д.</i> СТРАТЕГІЇ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ СУБ'ЄКТІВ НА ОСНОВІ БІЗНЕС-МОДЕЛЮВАННЯ	66
<i>Лебедєва В.К., Майборода А.С.</i> ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ОПТИМІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ТРАНЗАКЦІЙ	72
<i>Моня А.Г., Бойко А.Г.</i> ВИКОРИСТАННЯ BIG DATA В УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕННЯХ	77
<i>Моня А.Г., Музика Я.В.</i> ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ АНАЛІТИЧНІ СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРИЙНЯТТЯ ОБҐРУНТОВАНИХ РІШЕНЬ	85
<i>Підгорна К.Д., Удачина К.О., Підгорний В.О.</i> ОЦІНЮВАННЯ СМАРТПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ ЯК ОСНОВА ДЛЯ УХВАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	91

ОЦІНЮВАННЯ СМАРТПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ ЯК ОСНОВА ДЛЯ УХВАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Підгорна К.Д.

кандидат технічних наук, доцент кафедри економічної інформатики

Удачина К.О.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної інформатики*

Підгорний В.О.

*аспірант, спеціальність 051-Економіка, 3 курс
Український державний університет науки і технологій
м. Дніпро, Україна*

Анотація. У статті розглянуто підходи до трактування смартпотенціалу територій у контексті трансформації регіональної економіки та посилення ролі цифрових технологій у розвитку громад і регіонів. Обґрунтовано доцільність використання інтегрованої оцінки смартпотенціалу як аналітичної основи для формування управлінських рішень у сфері стратегічного планування, розподілу ресурсів і визначення пріоритетів інноваційного розвитку. Узагальнено складові смартпотенціалу, які визначають спроможність територій до адаптації в умовах цифровізації, зростання міжрегіональної конкуренції та необхідності відновлення економіки.

Показано, що застосування системного підходу до оцінювання дозволяє перейти від фрагментарного аналізу соціально-економічних показників до комплексного бачення можливостей розвитку територій, виявлення їх сильних і слабких сторін, а також формування обґрунтованих управлінських рішень. Практична цінність результатів полягає у можливості використання такої оцінки органами державної влади, місцевого самоврядування та іншими стейкхолдерами для підвищення ефективності регіональної політики.

Ключові слова: смартпотенціал, регіональний розвиток, управлінські рішення, цифрова трансформація, інноваційна економіка, територіальні громади, стратегічне планування.

Постановка проблеми. Управління розвитком територій у сучасних умовах дедалі більше пов'язане не лише з оцінкою наявних ресурсів, а й зі здатністю регіонів та громад адаптуватися до змін, генерувати інновації та ефективно використовувати цифрові інструменти. Традиційні підходи до аналізу соціально-економічного розвитку, які ґрунтуються переважно на показниках обсягів виробництва, інвестицій або доходів бюджету, не дають можливості повною мірою оцінити потенціал територій у довгостроковій перспективі. Вони фіксують досягнутий стан, але майже не відображають готовність до майбутніх трансформацій [1].

Посилення міжрегіональної конкуренції, впровадження реформи децентралізації, необхідність відновлення економіки та інтеграції у європейський економічний простір актуалізують потребу у нових інструментах аналітичної підтримки управлінських рішень. У цих умовах особливого значення набуває концепція смартрозвитку, яка передбачає поєднання інноваційної активності, цифрової інфраструктури, людського капіталу та ефективного управління.

Разом із тим у практиці стратегічного планування розвитку територій досі відсутній універсальний інструмент, який дозволяв би комплексно оцінювати їхні можливості з урахуванням як економічних, так і соціально-технологічних чинників. Це ускладнює визначення пріоритетів фінансування, формування програм підтримки та вибір напрямів структурної модернізації. Відтак постає необхідність у формуванні підходу до оцінювання смартпотенціалу територій як основи для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень [2].

Виклад основного матеріалу. Смартпотенціал території доцільно розглядати як сукупність взаємопов'язаних ресурсів і можливостей, що визначають її здатність до інноваційного зростання, цифрової трансформації та підвищення якості життя населення. Його зміст не обмежується технічними характеристиками цифрової інфраструктури. Вирішальну роль відіграє також рівень підготовки кадрів, ефективність публічного управління, активність підприємницького середовища та впровадження екологічно орієнтованих практик.

Цифрова інфраструктура формує базові умови для розвитку сучасної економіки, однак сама по собі не гарантує високих темпів зростання. Її вплив реалізується через доступність електронних послуг, використання даних у процесах управління, розвиток онлайн-освіти та цифрових платформ взаємодії між владою, бізнесом і громадянами. У цьому контексті людський капітал виступає ключовим чинником, оскільки саме рівень цифрових компетентностей, здатність до навчання та інноваційна активність населення визначають можливості використання технологічних рішень.

Не менш важливим є інституційне середовище. Прозорість управлінських процесів, відкритість даних, швидкість надання адміністративних послуг і залучення громадян до ухвалення рішень створюють умови для формування довіри та підвищення інвестиційної привабливості територій. У поєднанні з розвитком малого та середнього бізнесу це забезпечує формування локальних інноваційних екосистем.

Оцінювання смартпотенціалу передбачає використання системи показників, які відображають зазначені складові та дозволяють здійснювати порівняльний аналіз територій. Узагальнення таких показників у вигляді інтегральної оцінки дає змогу отримати цілісне уявлення про рівень розвитку та виявити структурні диспропорції. Практичне значення такого підходу полягає не у формуванні рейтингу як самоцілі, а у створенні аналітичної бази для визначення точок зростання.

З метою узагальнення різномірних показників та отримання комплексної характеристики рівня розвитку території доцільним є використання інтегральної оцінки смартпотенціалу, яка у загальному вигляді може бути подана у вигляді:

$$SI = \sum w_i \times Z_i, \quad (1)$$

де SI – інтегральна оцінка смартпотенціалу території; w_i – ваговий коефіцієнт i -ї складової; Z_i – нормалізоване значення відповідного показника.

Така форма інтегрування дозволяє привести до зіставного вигляду показники, що мають різну розмірність, та сформувати аналітичну основу для подальшого порівняльного аналізу територій.

Результати оцінювання можуть бути використані для обґрунтування стратегій регіонального розвитку, визначення пріоритетних напрямів інвестування, розроблення програм підтримки інноваційного підприємництва та планування цифрової трансформації. Для органів місцевого самоврядування це означає можливість переходу від реагування на поточні проблеми до формування довгострокових сценаріїв розвитку.

Узагальнену логіку використання оцінки смартпотенціалу територій у процесі формування та реалізації управлінських рішень подано на рисунку 1.

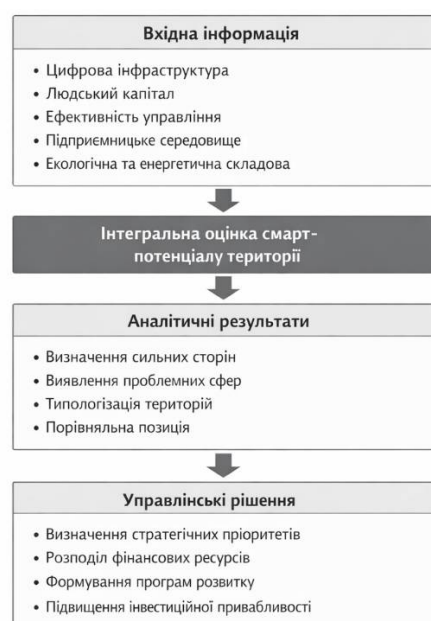

Рис. 1. Використання оцінки смартпотенціалу територій у процесі ухвалення управлінських рішень

Як видно зі схеми, інтегральна оцінка виступає зв'язуючою ланкою між аналітичним блоком та процесом формування управлінських рішень, що створює основу для визначення стратегічних пріоритетів розвитку території з урахуванням її ресурсного потенціалу.

Таким чином, оцінювання смартпотенціалу територій виступає інструментом, що поєднує аналітичну та управлінську функції. Воно забезпечує більш раціональний розподіл ресурсів, сприяє підвищенню обґрунтованості

стратегічного планування та посиленню результативності регіональної політики.

Висновки. Смартпотенціал територій доцільно розглядати як комплексну характеристику їхньої спроможності до інноваційного та цифрового розвитку, що поєднує економічні, соціальні, інституційні та технологічні складові. Його оцінювання створює інформаційну основу для ухвалення управлінських рішень, спрямованих на формування конкурентоспроможної та стійкої економіки регіонів і громад.

Використання інтегрованого підходу дозволяє перейти від фрагментарного аналізу показників до системного бачення розвитку територій, визначити їхні сильні та слабкі сторони, обґрунтувати пріоритети інвестування та підвищити ефективність стратегічного планування. У сучасних умовах така оцінка може стати важливим інструментом відновлення економіки, зменшення міжрегіональних диспропорцій і забезпечення сталого розвитку. Особливої практичної значущості така аналітика набуває у процесі розроблення стратегій розвитку територіальних громад та реалізації програм післявоєнного відновлення, де обґрунтований вибір пріоритетів визначає ефективність використання обмежених ресурсів.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на адаптацію підходів до оцінювання смартпотенціалу на рівні територіальних громад та інтеграцію відповідних аналітичних інструментів у практику регіонального управління.

Перелік посилань:

1. Возняк Г.В. Теоретико-методологічні аспекти формування моделі смарт-спеціалізації України. Регіональна економіка. 2021. № 2. С. 27-36.

2. Підгорна К.Д., Удачина К.О., Підгорний В.О. Моделювання процесу оцінювання смартпотенціалу регіонів в контексті інноваційного розвитку. Економічний вісник Дніпровської політехніки. №2(90). 2025. С. 195-203. <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.195>.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА:
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В УПРАВЛІННІ**

Збірник наукових праць
за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
3-4 березня 2026 р.

Відповідальний редактор Л.М. Бандоріна
Комп'ютерна верстка К.Д. Підгорна

Український державний університет науки і технологій

2026